

Ο Παλμός των Μηλιωτών

Ε.Η.Μ.
Μέγαρο Παρασκευοπούλου 4
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΖ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 201, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2000

Ταχ. Δ/ση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. & FAX: (0656) 31119

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΘΕΣΕΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία προκήρυξε 795 θέσεις μόνιμου προσωπικού σε όλη την Ελλάδα. Ανάμεσα σε αυτές προκήρυξε 10 θέσεις ανδρών για το Πυροσβεστικό Κλιμάκιο Μηλιωτάδων.

Οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν δικαιολογητικά από 20 Νοεμβρίου μέχρι 1 Δεκεμβρίου.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ

Αρχισαν οι αποζημιώσεις σε κατόχους εκτάσεων από όπου διέρχεται η Εγνατία οδός στην περιοχή του Δεματίου.

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Δημοσιεύουμε επιγραμματικά τις κυριότερες από τις αποφάσεις του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου, το μήνα που πέρασε:

1) Ενέκρινε πρόταση του Δήμου για ένταξη στο Πρόγραμμα Αθλητικών Υποδομών «ΕΛΛΑΔΑ 2004». Μειοψήφησαν Χ. Παπατόλης, Αντ. Φωτιάδης, Β. Σπύρου, Ευθ. Κίτσιος, Ηλ. Κίτσιος. Λευκό ψήφισε ο Ι. Ρούσκας. Απουσίαζε ο Ελ. Γιώτης.

2) Αποφάσισε την επαναπροκήρυξη της μελέτης για τη σύνταξη Στρατηγικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Ανατ. Ζαγορίου. Μειοψήφησαν: Αντ. Φωτιάδης, Ι. Κίτσιος, Β. Σπύρου, Ευθ. Κίτσιος, Ηλ. Κίτσιος, Ι. Ρούσκας. Απουσίαζε ο Ελ. Γιώτης.

3) Ανέθεσε τη σύνταξη των μελετών για την εσωτερική οδοποιία Ιτέας και την ανάπλαση πλατειών του Δήμου σε ιδιώτες μελετητές. Μειοψήφησαν: Αντ. Φωτιάδης, Ι. Κίτσιος, Β. Σπύρου, Ευθ. Κίτσιος, Ηλ. Κίτσιος, Ι. Ρούσκας, ζητώντας να συνταχθούν οι μελέτες από την ΤΥΔΚ. Απουσίαζε ο Ελ. Γιώτης.

4) Αποφάσισε την εκμίσθωση των δημοτικών καταστημάτων Δόλιανης και Μακρίνου προς 25.000 δρχ. το μήνα και για το Μακρίνο 2.500 δρχ. το δωμάτιο. Μειοψήφησαν Β. Σπύρου, Ευθ. Κίτσιος, Ηλ. Κίτσιος προτείνοντας 15.000 δρχ. το μήνα και 1.500 δρχ. το δωμάτιο.

5) Ενέκρινε τον απολογισμό 1999 και τον προϋπολογισμό 2000 της Κοιν. Επιχείρησης Τουριστικής Ανάπτυξης Ελατοχωρίου και ενέκρινε επίσης την ανάθεση του έργου που έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα LEADER II.

6) Αποφάσισε την επαναδημοπράτηση για την αγορά του πολυμηχανήματος, προϋπολογισμού 80.000.000 δρχ. Μειοψήφησαν ζητώντας να μην αγοραστεί αυτό το πολυμηχάνημα αλλά φορτωτής, φορτηγό και γρέιντερ: Αντ. Φωτιάδης, Β. Σπύρου, Ευθ. Κίτσιος, Ηλ. Κίτσιος, Ι. Ρούσκας. Απουσίαζε ο Ελ. Γιώτης.

7) Διέλυσε τη μίσθωση εκμετάλλευσης λατομείου στη θέση «Γεντισαραίων» Πέτρας.

8) Εκποίησε απευθείας κατεχόμενες δημοτικές εκτάσεις στους κατοίκους της Ιτέας: Δημ., Ντέλη, Χρ. Κουτρούμπα, Γ. Χατζή, Γ. Τσιατούρα, Ι. Έξαρχο και Θ. Βασιλείου.

Έκθεση καταστροφών επί Γερμανικής Κατοχής ΚΑΜΝΙΑ

Υπέστη την 24ην Οκτωβρίου 1943 την επιδρομή των Γερμανών, οι οποίοι προήρχοντο εκ του χωρίου Καλωτά και προέβησαν εις την καταστροφήν του χωρίου. Ούτω κατεστράφησαν άπαντα τα κτίρια, εν όλω 33, μετά των οποίων το Σχολείον, η Εκκλησία και εις ξενών.

ΚΑΒΑΛΛΑΡΙ

Κάτοικοι 164. Κτίρια είχε 43.

Σήμερον κατεστραμμένα όλα διά πυρκαϊάς, μεταξύ των οποίων το Σχολείον και εις υδρόμυλος.

Υπέστη κατά τον Αύγουστον 1943 βομβαρδισμόν εκ των Ιωαννίνων και εκτός των υλικών ζημιών, υπήρξαν και 13 θύματα, μεταξύ των οποίων οι εξ νεκροί και οι υπόλοιποι τραυματίαι.

Επιδρομάς των Γερμανών υπέστησαν την 24ην Οκτωβρίου 1943, καθ' ην επιρπώλησαν το χωρίον, το διήρπασαν και κατέστρεψαν άπασαν την περιουσίαν των κατοίκων. Το χωρίον φυσικά είχεν εγκαταλειφθή υπό των κατοίκων.

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΡΥΩΝ

Παρά το χωρίον Καβαλλάρι είναι ο ανωτέρω Συνοικισμός αποτελούμενος από 33 κτίρια και ισαριθμούς αχυροκαλύβας.

Κατά την επιδρομήν του χωρίου Καβαλλάρι, επιρπώληθη και ο ως άνω συνοικισμός, ήτοι: Κτίρια 33, Καλύβαι 33.

ΔΕΜΑΤΙ

Έχει 640 κατοίκους, οικίας δε 110.

Εγένετο επιδρομή υπό των Γερμανών κατά τον Οκτώβριον 1943, καθ' ην έκαυσαν εν μέρει το χωρίον, το οποίον διεσώθη λόγω του ότι τα κτίρια δεν είναι συγκεντρωμένα. Ούτω κατεστράφησαν μόνον 46. Διηρπάγησαν αρκετά τρόφιμα, έπιπλα και ρουχισμός, ως και ζώα.

Εξετελέσθη ο Αναστάσιος Παππάς.

ΠΕΤΡΑ

Κάτοικοι 570, οικίας 97. Συνοικισμού Σιτσαίνων 21.

Κατά τον Οκτώβριον 1943, εγένετο επιδρομή υπό των Γερμανών, καθ' ην επιρπώληθησαν.

Οικίας 33. Συνοικισμού Σιτσαίνων 21. Αχυροκαλύβαι 31. Καταστροφή περιουσιών εις μεγάλην κλίμακα.

Εξετελέσθη ο Κωνσταντίνος Δαλαγγέλης, την 23ην Ιουλίου 1944. Συγχλήθησαν όμηροι οι: 1) Αναστάσιος Παπαναστασίου και 2) Περικλής Παπακώστας, των οποίων η τύχη αγνοείται εσχέτι. (Βιβλιοθήκη Ηπειρωτικής Εταιρείας Αθηνών, 1987)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Με πρωτοβουλία της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου, οι μαθητές του Γυμνασίου Μηλιωτάδων καθώς και των Δημοτικών Σχολείων Μηλιωτάδων και Γρεβενιτίου, παρακολούθησαν στα Γιάννινα τη θεατρική παράσταση του Χρήστου Καλαβρούζου «Μακρυγιάννης»

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. ΗΠΑ: Η Αιμιλία και ο Μιχάλης Ευθ. Οικονόμου απέκτησαν κορίτσι.
2. ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Η Χαρά και ο Παύλος Κ. Στυλιανός απέκτησαν κορίτσι.
3. ΑΘΗΝΑ: Η Αικατερίνη Ι. Κατσέφτη και ο Ιωάννης Μιχόπουλος απέκτησαν αγόρι και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης.
4. ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Η Μαρίνα και ο Χρήστος Κ. Μπότσαρης απέκτησαν κορίτσι.

Να τους ζήσουν!

ΓΑΜΟΙ

1. ΠΕΡΑΜΑ: Στις 10 Νοεμβρίου έγινε ο γάμος της Γλυκερίας Δ. Κολιού από το Καβαλλάρι με τον Αθανάσιο Πρόκο από την Πεδινή.
2. ΑΘΗΝΑ: Στις 18 Νοεμβρίου έγινε ο γάμος της Βίκυς Ι. Κατσέφτη με τον Μανώλη Μανουσέλη από την Αθήνα.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι!

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Στις 3 Νοεμβρίου έφυγε από τη ζωή ο Βασίλειος Μιλτ. Οικονόμου σε ηλικία 58 ετών.
2. ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ: Στις 11 Νοεμβρίου έφυγε από τη ζωή ο Ιωάννης Τσιούκος σε ηλικία 54 ετών.

Θερμά συλλυπητήρια!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω μέσα από τις στήλες της εφημερίδας «Ο Παλμός των Μηλιωτάδων», όλους όσοι με τίμησαν με την ψήφο τους, κατά τις εκλογές του Αγροτικού Συνεταιρισμού Δεματίου.

Θα προσπαθήσω από τη θέση του Προέδρου του Συνεταιρισμού για το καλύτερο δυνατό.

Ο Πρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Δεματίου
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ ΣΤΟΥΣ ΒΟΥΤΑΝΣΑΙΟΥΣ

Επιτυχία σημείωσε η γιορτή τσίπουρου που έγινε στις 25 Νοεμβρίου στους Βουτανσαίους.

Τη γιορτή πραγματοποίησε ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Δεματίου «Η Πρόοδος» και παρευρέθηκαν πολλοί χωριανοί και φίλοι. Θαυμάσιοι οι μεζέδες και το τσίπουρο που σερβίρονταν. Η γιορτή ήταν μια ακόμα ευκαιρία να συναντηθούν οι χωριανοί και να γλεντήσουν αγαπημένοι.

Και του χρόνου!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΗΝΜΟΣΥΝΩΝ

1. Την Κυριακή 10 Δεκεμβρίου θα τελεστεί στους Μηλιωτάδες 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Βασιλείου Μιλτ. Οικονόμου.
2. Την Κυριακή 31 Δεκεμβρίου θα τελεστεί στο Δεμάτι ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη της Βασιλικής Ι. Κατσέφτη.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΗΝΜΗ

Ο Ιωάννης Κ. Αγγέλης προσέφερε το χρηματικό ποσό των 40.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάδων στη μνήμη των γονέων και αδερφών του.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΗΝΜΗ

Ο Δημήτριος Θεοδώρου προσέφερε το χρηματικό ποσό των 60.000 δρχ. για την αιογράφηση του Ι. ναού Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων, στη μνήμη των γονέων του Θεοδώρη και Λαμπρινής και της κόρης του Αθηνάς, καθώς και των αδερφών του Πρεσβυτέρας Μαρίας, Ευσταθίας, Παρασκευούλας και των ανιψιών του Κων/νου Μιλτ. Οικονόμου και Βασιλείου Μιλτ. Οικονόμου.

Αιώνια η μνήμη τους!

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΗΝΜΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΙΛΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Στη μνήμη του Βασιλείου Μιλτ. Οικονόμου προσέφεραν τα παρακάτω ποσά: α) Στον Ι. Ναό Αγίου

Αθανασίου Μηλιωτάδων: Αριστοτέλης Οικονόμου 10.000 δρχ., Γεώργιος Ευθ. Οικονόμου 10.000 δρχ., Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων 10.000 δρχ. β) Στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάδων: Γεώργιος Ευθ. Οικονόμου 10.000 δρχ., Δημήτριος Ευθ. Οικονόμου 10.000 δρχ.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟΝ Ι. ΝΑΟ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Νικόλαος Αλ. Καραγιάννης 30.000 δρχ.
Βασίλειος Κ. Σπύρου 70.000 δρχ.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟΝ Ι. ΝΑΟ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Νικόλαος Αλ. Καραγιάννης 30.000 δρχ.

ΕΚΛΟΓΙΚΑ

Ο Χρήστος Απ. Παπατόλης εκλέχτηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πληνοτροφικού Συν/σμού Ιωαννίνων και κατέλαβε τη

θέση του Επόπτη Εσωτερικού Ελέγχου. Συγχαρητήρια!

Αυτοί που φεύγουν

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΛΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Σαν βόμβα έπεσε στο χωριό η είδηση του αιφνιδίου θανάτου του Βασιλείου Μιλτ. Οικονόμου στη Γερμανία, ο οποίος πριν από λίγες μέρες ήταν στην Ελλάδα. Πολύ περισσότερο, το θλιβερό νέο λύπησε τους συγγενείς και προπαντός τα αδέρφια του, που ακόμα δεν είχαν συνέλθει από το θάνατο του άλλου αδερφού, του Κώστα, πριν από τέσσερα χρόνια στην ίδια περίπτωση ηλικία.

Ο Βασίλειος Μ. Οικονόμου γεννήθηκε στους Μηλιωτάδες το έτος 1942 και ήταν ένα από τα έξι παιδιά του Μιλτιάδη και της Ευσταθίας Οικονόμου. Αποφοίτησε από το Δημ. Σχολείο Μηλιωτάδων. Συνέχισε να ζει στο χωριό και να ασχολείται με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, βοηθώντας τους γονείς του.

Ξενιτεύτηκε σε ηλικία 18 ετών, αφού η ζωή ήταν δύσκολη στο χωριό. Πήγε στη Γερμανία και πιάνει δουλειά. Στη Γερμανία βρίσκονται και τα αδέρφια του Κώστας και Χρήστος. Πολύ γρήγορα παντρεύεται τη Γερμανίδα Μαργαρίτα και αποκτά δυο παιδιά: τον Ανδρέα και το Μιχάλη. Τα μεγαλώνει με τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη και σήμερα είναι δυο υποδειγματικοί νέοι, ζώντας στη Γερμανία ο ένας και στην Αμερική ο άλλος. Έχει και δυο εγγόνια.

Ο Βασίλειος Οικονόμου ήταν άνθρωπος πάντα γελαστός, χαρούμενος, ομιλητικός με τους πάντες, αγαπητός σε όλους, καλόκαρδος και πρόθυμος να προσφέρει σε ό,τι του ζητήσουν. Πολύ αγαπημένος με τα αδέρφια του και τις αδερφές του και πολύ δεμένος με τα παιδιά του. Όλοι αυτοί πολύ δύσκολα θα ξεπεράσουν τον πόνο για το χαμό του.

Κηδεύτηκε στη Γερμανία, τη χώρα όπου έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του. Αυτή ήταν και η επιθυμία του.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε!

Αιώνια του η μνήμη!

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου Υπεύθυνος έκδοσης ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

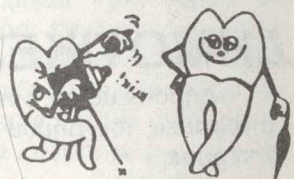
1. Βασίλειος Παπαευθυμίου
2. Βασίλειος Δ. Παπαζώης
3. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
4. Χρήστος Ι. Οικονόμου
5. Αλέξανδρος Κ. Σακκάς

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού: 1.500 δρχ.
Εξωτερικού: 25 δολάρια
35 μάρκα

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Βασίλειος Κ. Σπύρου
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. Αριστοτέλης Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Βασίλειος Παπαευθυμίου

Καστανώνας

Χιλιόμετρα από Γιάννινα 48, Υψόμετρο 990 μ., Έκταση 9.600 στρ., Πληθυσμός 50 κάτοικοι.

Ο Καστανώνας, που πήρε το όνομά του από τις πολλές καστανιές του, είναι το παλιό αρχοντοχώρι Δραγάρι. Δεν κατανοώ την αλλαγή αυτού του ιστορικού ονόματος.

Βρίσκεται κυριολεκτικά μέσα στο δάσος. Πεύκα, έλατα, οξυές, καστανιές, καρυδιές, δίνουν την εικόνα αλπικού χωριού.

«Του τερπνού τούτου χωριού, εξ 6 οικιών το πάλαι συνισταμένου», γράφει ο Λαμπρίδης (Ζαγοριακά Α', σελ. 86), «οι κάτοικοι μετώκησαν, κατά τινα παραδόσιν, ένεκα καταδρομής πινός, εις Τρίκαλα. Μετά παρέλευσιν δε χρόνου πινός επανήλθον μετ' άλλων, και ούτως το χωρίον ηυξήθη».

«Το παλιό όνομα Δραγάρι ή Δραγάι», γράφει ο Α. Βλαχόπουλος σε σχετικό πόνημά του, «έχει βυζαντινήν προέλευσιν. Ιδρυτής αυτού τυγχάνει ο Βυζάντιος αξιωματούχος χιλίαρχος Δρουγγάριος Μιχαήλ εξ ου και Δρουγγάριον ονομάζετο αρχικώς και έγινε Δραγάρι.

Το 1081 μ.Χ. ο Δρουγγάριος επικεφαλής βυζαντινού τμήματος στρατιωτών συνόδευσε τον Αλέξιο Κομνηνό κατά του Νορμανδού Βοημούνδου Γισκάρδου Ρομπέρτου. Η σύγκρουση έγινε στο Δυράχιο και ο Βοημούνδος αναγκάστηκε νικημένος να φύγει στην Ιταλία. Κατά την επιστροφή του ο Κομνηνός έμεινε στον Κοζιακό Ζαγοριού. Τότε έχτισε εκεί και τη λεγόμενη ακόμα «Βασιλόβρυση». Ο Δρουγγάριος ήταν τραυματισμένος και δεν ακολούθησε τον Κομνηνό. Έμεινε με άλλους 25 σ' αυτόν τον τόπο όπου ίδρυσαν το χωριό και έχτισαν και την εκκλησία της Παναγίας.

Στα 1870 το Δραγάρι είχε, κατά τον Λαμπρίδη, 310 κατοίκους.

Το 1913 φαίνεται ότι είχε το μικρότερο πληθυσμό από τα 27 χωριά που περιλαμβάνει ο

Καθάριος στην έκθεσή του: 120 κατοίκους και 7 παιδιά στο σχολείο.

Οι κάτοικοι τα παλιά χρόνια ταξιδεύονταν στη Ρουμανία και τη Μικρά Ασία. Καταγίνονταν με την αμπελοργία, την ξυλουργική και υλοτομία, όπως και σήμερα άλλωστε.

Αρκετοί είναι οι ευεργέτες και δωρητές που βοήθησαν το χωριό τους στην κατασκευή κοινωφελών έργων (σχολείο, εκκλησία, δρόμοι, γεφύρια) όπως οι: Ι. Αθανασιάδης, Αναγνώστου, Μ. Γιαννοπούλου, Βουτσέλης, Κόδρας, Χριστόδ. Παπασιλόπουλος, η Ελένη και Αγγελική Σαντίκα, ο Δ. Μέγγλας (έφτιασε το γεφύρι Καστανώνα - Δόλιανη) και ξεχρέωσε τους Καβαλαρίτες. Τη βρύση του Παπαστύλου ή της Παπαστύλαινας, όπως την ονομάζουν, δίπλα στην Κρυόβρυση (Γκοβριτσά) την είχε επισκευάσει η Βασ. Παπαστυλοπούλου.

Κεντρική εκκλησία του χωριού είναι οι Άγιοι Ανάργυροι. Στη θέση της παλιάς εκκλησίας έχτισαν τώρα (1995) την καινούρια των Αγίων Αναργύρων. Έχουν κι άλλες δυο εκκλησίες της Παναγίας και του Αγ. Αθανασίου (1798).

Οι μόνιμοι κάτοικοί του είναι λίγοι το χειμώνα. Το καλοκαίρι όμως ο Καστανώνας γεμίζει κόσμο. Τα τελευταία χρόνια πολλοί ξένοι από την Αθήνα και από άλλα μέρη ήρθαν και έχτισαν καινούρια σπίτια.

Όταν ολοκληρωθεί η ασφάλτος - τώρα είναι μέχρι τη Δόλιανη- η συγκοινωνία για το Μακρίνο θα γίνεται μέσω Καστανώνα και όχι μέσω Γρεβεντίου. Έτσι και η κίνηση στον Καστανώνα θα αυξηθεί και με μεγαλύτερη ευκολία θα πηγαίνουν το καλοκαίρι όσοι θέλουν να παραθερίσουν εκεί.

(Από το βιβλίο ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ Ιστορική Αναδρομή - Τουριστική Περιήγηση, του Ευριπίδη Π. Μακρή, 1996)

Μακρίνο

Χιλιόμετρα από Γιάννινα 53, Υψόμετρο 980 μ., Έκταση 20.100 στρ., Πληθυσμός 78 κάτοικοι.

Το Μακρίνο, κατά την τοπική παράδοση, πήρε το όνομά του από την οσία Μακρίνη, αδερφή του Μ. Βασιλείου (η μνήμη της γιορτάζεται στις 19 Ιουλίου), το εικόνισμα της οποίας βρισκόταν Β.Δ. του χωριού. Αρχικά το όνομα του χωριού ήταν γένους Θηλυκού, η Μακρίνη.

Χωριό όμορφο το Μακρίνο, χτισμένο χίλια περίπου μέτρα πάνω απ' τη δεξιά όχθη του Βάρδα, είναι ανατολικά προσανατολισμένο, περιβάλλεται από εκτεταμένο πευκοδάσος κι έχει αλπική μορφή με πολύ ωραίο κλίμα και καλό νερό.

Οι Μακρινιώτες, φιλόδοξοι και εργατικοί, κατόρθωσαν, παρά τη γενική παρακμή της περιοχής, να κρατήσουν ζωντανό το χωριό τους. Ζουν εκεί μόνιμα αρκετές οικογένειες που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό. Ξανάφιασαν ωραία σπίτια, γιατί το χωριό το είχαν κάψει οι Γερμανοί.

Τα πολύ παλιά χρόνια ήταν ένα μικρό χωριουδάκι που αυξήθηκε με τη μετοίκηση πολλών οικογενειών από τους διαλυθέντες οικισμούς Θεοδοσίου, Πετρίτσας και Κουκουρούντζου, μας πληροφορεί ο

Λαμπρίδης. Στις αρχές του αιώνα μας είχε 300 κατοίκους και το 1913, 140 κ. και 23 μαθητές στο σχολείο. «Η πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη είναι καλή. Πάντες, άνδρες και γυναίκες, είναι εγγράμματοι και πρόθυμοι εις ανάπτυξιν», γράφει στην έκθεσή του ο Καθάριος.

Ο Λαμπρίδης μας λέει πως στο Μακρίνο μέχρι τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μιλούσαν βλάχικα, αλλά ο καταγόμενος απ' αυτό μητροπολίτης Ιωαννίνων Ιωαννίκιος (1815-1854), εξοβέλισε τη βλάχικη γλώσσα απ' το χωριό του. Γι' αυτό άλλωστε οι Ρουμουνιστές έκαψαν το σχολείο (Παρθεναγωγείο) στις αρχές του αιώνα μας.

Νότια του χωριού υπάρχουν ερείπια αρχαίου τείχους. Παλιότερα, λέγεται, βρέθηκε κοντά στη θέση «Κιάτρα Α' Άρε» (Πέτρα του Άρη) βωμός με ανάγλυφες τις προτομές του Άρη, του Απόλλωνα και της Ήρας. Πάνω σ' αυτόν τον βωμό χτίστηκε το ερειπωμένο τώρα εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας.

Στο Μακρίνο είναι και το μοναστήρι της Παναγίας (1700) - καλοδιατηρημένο με αξιόλογες αιογραφίες των Καπεσοβιτών Αιογράφων, στο οποίο αρχικάμόναζαν καλόγριες. Η τοπική παράδοση λέει πως το μοναστήρι το μεγάλωσε και το ανιστόρησε κάποια γυναίκα Νεοαδωτίτισα ή Τσεπελοβίτισσα γιατί η Παναγία έκαμε καλά την τυφλή κόρη της. Πήγαινε στο Τσερνέσι σε κάποιον πρακτικό γιατρό για να την γιατρέψει. Σαν νυχτώσανε κοιμήθηκαν στο μοναστήρι. Το τυφλό κορίτσι λίγο πριν ξυπνήσει είπε στη μάνα της: «Εσβησε το καντήλι της Παναγίας». Είχε ανακτήσει το φως του. Όταν το 1943 οι Γερμανοί έβαλαν φωτιά, σαν από θαύμα η φωτιά έσβησε μόνη της και γλίτωσε το μοναστήρι απ' την καταστροφή. Οι ντόπιοι λένε πως «έβαλε το χέρι της η Παναγία».

Ως ευεργέτες και δωρητές του χωριού φέρονται οι: Χριστόδ. Καφασιάδης, Δ. Λογυατιάδης, Χαϊδω Τσαμπελή, ο Μητροπολίτης Ιωαννίκιος Ζάγκος, ο ηγούμενος της μονής Άνθιμος Μπανάκος κι ο Νικ. Χρόνης, ο οποίος το 1906 κέρδισε το λαχείο και πρόσφερε σημαντικά ποσά στον εθνικό στόλο, στην εταιρεία «Ελληνισμός», που την ανακρίρυξε ευεργέτης και στο χωριό του. Τη βρύση του Μπρίσκα την έφτιασε ο Μεχμέτ Αγάς από το Λιμπόχοβο το 1803.

Σήμερα οι περισσότεροι Μακρινιώτες είναι εγκατεστημένοι στα Γιάννινα, στην Αθήνα και σ' άλλες πόλεις. Από τον περασμένο αιώνα πολλοί εγκαταστάθηκαν στον Αλμυρό, όπου υπάρχουν ακόμα απόγονοι τους που δεν έκοψαν το δεσμό τους με το χωριό. Μακρινιώτικης καταγωγής είναι και ο πρώην

Μάθημα από την Πυροσβεστική στα Σχολεία

Στις 8 Νοεμβρίου αρμόδιοι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Ιωαννίνων πραγματοποίησαν επίσκεψη στο Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο Μηλιωτάδων, όπου μίλησαν στους μαθητές για την πρόληψη των πυρκαγιών και άλλων ατυχημάτων και για το έργο της πυροσβεστικής.

Υπεύθυνος του προγράμματος αυτού είναι ο χωριανός μας αξιωματικός της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας κ. Ιωάννης Β. Ξήτας.

Μακρίνο

συν. από σελ. 3

υπουργός της Κύπρου Σπυριδάκης. Οι λίγοι μόνιμοι κάτοικοι δουλεύουν στα δάση, καλλιεργούν κήπους, βγάζουν πολύ ωραίους γίγαντες, έχουν κληματαριές, οπωροφόρα δέντρα και λίγα οικόσιτα ζώα. Είναι υπό ανέγερση, με προοπτική να λειτουργήσει το προσεχές καλοκαίρι, τουριστικός ξενώνας 5 δωματίων με εστιατόριο και καφετέρια. Σίγουρα το Μακρίνο έχει άριστες προϋποθέσεις για να παραθερίσει κανείς και με τη λειτουργία του ξενώνα θα είναι πολύ ευχάριστη η παραμονή εκεί και το χειμώνα.

(Από το βιβλίο ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ Ιστορική Αναδρομή - Τουριστική Περιήγηση, του Ευριπίδη Π. Μακρή, 1996)

«Τραγούδια που λέμε στο Ζαγόρι»

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ζαγορισίων εξέδωσε δίσκο CD με τίτλο: «Τραγούδια που λέμε στο Ζαγόρι».

Η παρουσίαση του δίσκου έγινε στα Γιάννινα, στο Ξενοδοχείο Du Lac, στις 22 Νοεμβρίου.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Τα πρόσφορα (λειτουργίες)

Για να γίνουν τα πρόσφορα πρέπει το σιτάλευρο να είναι καθαρό και ο μυλωνάς που θα το αλέσει πρέπει να καθαρίσει καλά το μύλο. Επίσης η νοικοκυρά που θα ζυμώσει τις λειτουργίες πρέπει να είναι καθαρή, δηλαδή αποχή από τις συζυγικές σχέσεις τρεις και πάνω μέρες. Να μην έχει «τα ρούχα της» δηλαδή τα έμμηνα και να μην έχει μαλώσει με κανέναν. Θα λουστεί, θ' αλλάξει ρούχα και το νερό να είναι φρεσκοφερμένο από τη βρύση και από το δοχείο να μην έχει πιει κανένας. Το προζύμι (μαγιά) να είναι από σιταρένιο αλεύρι.

Η νοικοκυρά κάνει το σταυρό της και αρχίζει το ζύμωμα. Τις πλάθει καλά και τις κάνει εμφανίσιμες, για να μην την γελάσουν οι άλλες νοικοκυρές, που θα τη δουν στην Εκκλησιά. Πατάει τη σφραγίδα πάνω και τις αφήνει να «γίνουν». Τις σκεπάζει με καθαρό πανί και κάθε λίγο και λιγάκι τις κοιτάζει μήπως φουσκώσουν πολύ και σκάσουν (χαλάσουν). Αν κατά τύχη σκάσουν ή καούν, δεν τις στέλνει στην Εκκλησιά, τις δίνει στα παιδιά της να τις φάνε. Την Κυριακή στέλνουν τις λειτουργίες με ένα παιδί ή κάποιον άλλον μεγάλο, γρήγορα, με το πρώτο χτύπημα της καμπάνας. Τις στέλνουν με καθαρή πετσέτα και συνοδεύεται, απαραίτητα, με κερί και το «ανάμα», παλιό αμπελίσιο κρασί. Πολλές νοικοκυρές κάνουν με τη σειρά τις λειτουργίες τη μία Κυριακή η μία, την άλλη η άλλη.

Σήμερα πολλές νοικοκυρές παίρνουν αγοραστές από το φούρνο και έτσι αποφεύγουν όλη τη διαδικασία.

Στο τέλος της Λειτουργίας, τα παιδιά που βοήθησαν τον παπά στο ιερό, τους μοιράζει ο παπάς, από ένα κομμάτι λειτουργιάς και δίνει και αντίδωρο στους πιστούς.

Το ύψωμα

Για το ύψωμα απαραίτητο είναι: Ένα πιάτο, με βρασμένο και με καρυκεύματα σιτάρι. Μια μεγάλη, σε μέγεθος, λειτουργιά, την οποία τοποθετούν πάνω στο σιτάρι όταν διαβάζει ο παπάς και το κερί που ανάβουν στα χείλη του πιάτου.

Το ύψωμα το πηγαίνουν στην Εκκλησιά και το «σηκώνουν» στη γιορτή του Αγίου που γιορτάζει τη μέρα εκείνη και το όνομά του συμπίπτει με το όνομα ενός ατόμου από την οικογένεια. Στο τέλος και μετά το ψάλισμο, μοιράζουν το σιτάρι στους πιστούς που παρευρίσκονται και εύχονται «Χρόνια Πολλά» στους εορτάζοντες.

Τα πανηγύρια

Τα καθιερωμένα ετήσια πανηγύρια του χωριού είναι τέσσερα: 1) Του Αγίου Γεωργίου, στις 23 Απριλίου, 2) Του Αγίου Κων/νου, στις 21 Μαΐου, 3) Της Αγίας Μαρίνας, στις 17 Ιουλίου και 4) Της Γεννήσεως της Θεοτόκου, στις 8 Σεπτεμβρίου.

Στα πανηγύρια αυτά, εκτός από τους ντόπιους κατοίκους, έρχονται και κάτοικοι από τα γύρω χωριά και είναι διάρκειας μιας μέρας. Στρώνουν τραπέζια, στα εξοχικά εξωκλήσια που γιορτάζουν, κάτω από τον ίσκιο των γέρικων δέντρων, πίνουν, τραγουδούν και χορεύουν με τη συνοδεία λαϊκών οργάνων.

Η σημαία στο γάμο

Στις αγροτικές περιοχές της Ηπείρου, ακόμα και σήμερα, συνηθίζεται, στις γαμήλιες τελετές (πομπές) να βαδίζει μπροστά ένας γεροδεμένος νέος, ο βλάμης, κρατώντας τη Σημαία στον ιστό της.

Για το έθιμο αυτό δεν γνωρίζουμε την ιστορική του προέλευση. Το βέβαιο είναι ότι τούτο έχει σχέση με τους χρόνους της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που στις περιφορές των ιερών σκηνωμάτων, λιτανειών και εικόνων, χρησιμοποιούσαν λάβαρα και επειδή και ο γάμος έχει θρησκευτικό χαρακτήρα, του έδωσαν εθιμικά και αυτή την όψη.

Το έθιμο τούτο, κατά τα χρόνια της τούρκικης σκλαβιάς, έδωσε στους υπόδουλους Έλληνες, την ευκαιρία της αναπείρωσης του εθνικού φρονήματος και διετήρησε γωπή την Ανάσταση του Γένους μας.

Το έθιμο της Σημαίας, στην πομπή του γάμου, αποτέλεσε τοπικό Δίκαιο και δεν καταργήθηκε και είναι απόλυτα ελεύθερο. Καμιά αστυνομική διάταξη δεν είναι ικανή να το καταργήσει, γιατί τούτο αποτελεί κανόνα δικαίου.

Οι παροιμίες

- Έφαγε ο παπάς έφαγε η παπαδιά σήκωσ' τα νύφη.
- Έφτασε ο κόμπος στο χτένι.
- Μου το έβγαλε ανάλιμα.
- Έφτυσε αίμα.
- Είπα, ξείπα.
- Έκανε τα ενενήντα εννιά (κακά).
- Το ζαβό το ξύλο η φωτιά το τρώει.
- Το ζαβό το ξύλο δεν ισιώνει.
- Ανάμεσα στους τυφλούς βασιλεύει ο μονόφθαλμος.
- Ο ζουρλός στον τόπο του και ο φρόνιμος στο καλό του.
- Το ζυγούρι του φτωχού δεν γίνεται κριάρι.
- Καλότυχος που είναι ζουρλός, ποτέ του δεν γεράζει.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λαογραφία, Β' μέρος, 1986)